

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys

Annettu Valamon luostarissa Heinävedellä 12 päivänä joulukuuta 2006

Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Kirkon tehtävät

1 §

Pyhät toimitukset

Kirkon pyhiä toimituksia ovat jumalanpalvelukset sekä sakramentit ja muut toimitukset.

Pyhiä toimituksia toimitetaan Raamatun, ortodoksisen kirkon perinteen, kanonien ja muiden kirkollisten sääntöjen mukaan kirkossa, rukoushuoneessa ja tarvittaessa muussa toimitukseen sopivassa paikassa.

Kirkon pyhät toimitukset ovat julkisia katumuksen sakramenttia lukuun ottamatta.

Hiippakunnan piispa antaa pyhistä toimituksista tarkempia ohjeita ja määräyksiä.

2 §

Pappeus

Kirkon pappeus perustuu kanoneissa määrättyihin edellytyksiin ja sakramentaaliseen vihkimykseen. Pappudessa on kolme astetta, diakonin, papin ja piispan vihkimys.

Hiippakunnan piispa nimeää papiksi tai diakoniksi vihityn tietyn kirkon papistoon.

3 §

Papilliset toimitukset

Papillisia toimituksia ovat sakramentit sekä muut toimitukset ja jumalanpalvelukset, jotka kirkon perinteen mukaan tulee papin toimittaa. Papillisia toimituksia voi toimittaa vain ortodoksisen kirkon pappi.

Seurakunnan pappi suorittaa papilliset toimitukset omassa seurakunnassaan. Pappi voi tarvittaessa suorittaa papillisia toimituksia myös muussa seurakunnassa. Papillisten toimitusten suorittaminen toisessa seurakunnassa edellyttää asianomaisen seurakunnan kirkkoherran suostumusta.

Papillisten toimitusten suorittaminen toisessa hiippakunnassa edellyttää lisäksi asianomaisten hiippakuntien piispojen suostumusta.

Papillisiin toimituksiin osallistuvaa diakoniaa koskevat soveltuvin osin 2 ja 3 momentin säännökset.

4 §

Jumalanpalvelus

Jumalanpalvelukset on toimitettava kirkkovuoden kierron mukaan sekä lisäksi siten kuin erityisistä tilaisuuksista on määrätty tai sovittu. Jumalanpalvelukseen kuuluu päivän evankeliumitekstiin perustuva opetuspuhe ainakin sunnuntaisin ja juhlapäivinä.

Jumalanpalveluksia tulee toimittaa seurakunnan pääkirkossa sekä muissa seurakunnan alueella olevissa kirkoissa ja rukoushuoneissa.

Jumalanpalveluksen voi toimittaa pappi, diakoni tai maallikko siten kuin kanoneissa ja muissa kirkollisissa säännöissä tarkemmin määrätään. Jumalanpalvelusten toimittamiseen osallistuvat kaikki seurakunnan papiston jäsenet ja kanttorit.

5 §

Ehtoollinen

Ehtoollisen sakramenttiin osallistuminen on kirkon jäsenyyden keskeisin ilmaus. Ehtoollista edeltää kirkon perinteen mukainen valmistautuminen.

6 §

Kaste ja mirhalla voitelu

Lapsi on otettava viipymättä pyhän kasteen ja mirhalla voitellun sakramenttien kautta kirkon yhteyteen.

Hätäkasteen voi toimittaa kirkon jäsen kolmiyhteisen Jumalan nimeen, jos kastettavan pelätään kuolevan eikä pappia ole heti saatavissa kastetta toimittamaan. Hätäkasteen voi toimittaa myös muu kristitty.

Kirkon yhteyteen otettavalla tulee olla ortodoksista uskoa tunnustava kummi. Lisäksi hänellä voi olla muita kummeja, joiden tulee olla kristillisen kirkon tai kristillisen yhteisön jäseniä.

7 §

Avioliittoon vihkiminen

Avioliittoon vihittävistä toisen tulee olla ortodoksista uskoa tunnustava. Jos toinen vihittävistä ei ole ortodoksista uskoa tunnustava, kirkollinen vihkiminen voidaan toimittaa, jos ortodoksista uskoa tunnustamaton on muun kristillisen kirkon tai kristillisen yhteisön jäsen.

Jos puoliset, joista ainakin toinen on ortodoksista uskoa tunnustava, on vihitty muussa uskonnollisessa yhdyskunnassa tai siviilivihkimisellä, heidät vihitään avioliittoon ortodoksisen kirkon sääntöjen mukaan, jos he sitä pyytävät ja se on kirkon sääntöjen mukaan mahdollista.

Avioliiton esteiden tutkinnassa ja vihkimisessä noudatetaan lisäksi avioliittolakia (234/1929).

8 §

Hautaan siunaaminen

Kirkollinen hautaan siunaaminen toimitetaan ortodoksista uskoa tunnustaneelle vainajalle.

Hautaan siunaamisessa noudatetaan lisäksi hiippakunnan piispan tarkempia ohjeita ja määräyksiä.

9 §

Kristillinen kasvatus, opetus ja sielunhoito

Vanhempien, huoltajien ja kummien tulee antaa lapsille kristillistä kasvatusta ja kirkon perinteen mukaista opetusta.

Papiston tehtävänä on seurakuntalaisten kristillinen kasvatus, opetus ja sielunhoito. Papiston on yhdessä muiden seurakunnan työntekijöiden kanssa pidettävä seurakunnan eri alueilla hartaushetkiä, raamatunselityksiä ja muita hengellisiä opetustilaisuuksia. Kanttorin on huolehdittava seurakuntalaisten kirkkomusiikkikasvatuksesta.

Seurakunnan on järjestettävä jäsenilleen mahdollisuus osallistua kristinoppikouluun. Kristinoppikoulussa tulee ohjata kirkon opin ja hengellisen elämän tuntemiseen.

10 §

Diakonia

Hiippakuntien, seurakuntien ja kirkon jäsenten tulee harjoittaa kristilliseen elämänsäilykseen perustuvan avun antamista erityisesti niille, joiden tarve on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta.

2 luku

Kirkon hallinnollinen jako

Hiippakunnat

11 §

Hiippakunnat

Suomen ortodoksinen kirkko muodostuu Karjalan, Helsingin ja Oulun hiippakunnista. Hiippakunnat ovat kirkolliselta asemaltaan metropoliittakuntia.

Karjalan hiippakunnan piispanistuvin sijaitsee Kuopion kaupungissa. Piispa on arvoltaan arkkipiispa ja käyttää arvonimeä ”Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa”.

Helsingin hiippakunnan piispanistuvin sijaitsee Helsingin kaupungissa ja piispa käyttää arvonimeä ”Helsingin metropoliitta”.

Oulun hiippakunnan piispanistuvin sijaitsee Oulun kaupungissa ja piispa käyttää arvonimeä ”Oulun metropoliitta”.

12 §

Hiippakuntien aluejako

Karjalan hiippakuntaan kuuluvat seuraavat seurakunnat: Iisalmi, Ilomantsi, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lieksa, Mikkeli, Nurmes, Rautalampi, Taipale ja Varkaus. Lisäksi hiippakuntaan kuuluvat Valamon ja Lintulan luostarit.

Helsingin hiippakuntaan kuuluvat seuraavat seurakunnat: Hamina, Helsinki, Hämeenlinna, Kotka, Lahti, Lappeenranta, Tampere ja Turku.

Oulun hiippakuntaan kuuluvat seuraavat seurakunnat: Kajaani, Kiuruvesi, Lappi, Oulu ja Vaasa.

Seurakuntien yhteistoiminta

13 §

Yhteistoimintasopimus

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 8 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintasopimuksessa on määrättävä

- 1) yhteistoiminnalla hoidettava tehtävä;
- 2) tehtävää hoitava seurakunta tai seurakunnat;
- 3) tehtävää johtava henkilö tai toimielin sekä toimielimen kokoonpano;
- 4) perusteet, joiden mukaan tehtävän hoidosta aiheutuvat kustannukset jaetaan

- sopimuskumppanien kesken;
5) oikeudesta luopua yhteistoiminnasta; sekä
6) sopimuksen rautessa toimitettavasta taloudellisesta selvityksestä.

14 §

Ohjeet

Hiippakunnan piispa voi antaa tarkempia ohjeita yhteistoiminnan järjestämisestä ja hallinnosta. Jos yhteistoiminta ulottuu useamman hiippakunnan alueelle, asianomaisten hiippakuntien piispat antavat ohjeet yhdessä.

Kappeliseurakunnat

15 §

Aloiteoikeus

Aloitteen kappeliseurakunnan perustamisesta, lakkauttamisesta tai alueen muuttamisesta voi tehdä seurakunta tai hiippakunnan piispa.

16 §

Kappelineuvosto

Kappeliseurakunnassa on oltava sen asioiden hoitamista varten kappelineuvosto, jonka jäsenet valitsee seurakunnanvaltuusto toimikaudekseen. Kappelineuvoston jäseneksi voidaan valita seurakunnan jäsen, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka on kappeliseurakunnan alueella ja joka on ortodoksisesta kirkosta annetun lain 49 §:n mukaan seurakunnan luottamustoimiin vaalikelpoinen henkilö.

Kappelineuvoston puheenjohtajana toimii kappeliseurakunnan pappi. Seurakunnan kirkkoherralla ja seurakunnanneuvoston keskuudestaan valitsemalla jäsenellä on puheoikeus kappelineuvoston kokouksessa.

17 §

Pappi ja kanttori

Kappeliseurakuntaa varten on määrättävä yksi tai useampi seurakunnan pappi. Lisäksi kappeliseurakuntaan voidaan määrätä seurakunnan diakoni tai kanttori. Papin, diakonin ja kanttorin määrää hiippakunnan piispa.

18 §

Ohjesääntö

Kappeliseurakuntaa varten on vahvistettava ohjesääntö. Ohjesäännön vahvistaa seurakunnanvaltuuston esityksestä hiippakunnan piispa.

Ohjesääntöön on otettava määräykset kappeliseurakunnan nimestä, rajoista, toiminnasta sekä kappelineuvoston kokoonpanosta ja tehtävistä.

19 §

Talous

Kappeliseurakunnan taloutta hoitaa kappelineuvosto. Seurakunnan talousarviossa tulee osoittaa varoja kappeliseurakunnan toimintaan.

Ohjesäännössä voidaan määrätä, että kappelineuvosto päättää kappeliseurakuntaa varten lahjoitetun tai testamentilla annetun taikka lahjoitusvaroin hankitun sekä sellaisen omaisuuden sijaan tulleen omaisuuden ja sen tuoton käytöstä.

3 luku

Kirkon yhteinen hallinto

Kirkolliskokous

20 §

Kirkollishallituksen päätökset papiston ja kanttorien edustajien vaalista

Kirkollishallitus määrää ortodoksisesta kirkosta annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan papiston kirkolliskokouksen edustajien vaalialuekohtaisen lukumäärän sekä papiston ja kanttoreiden kirkolliskokouksen edustajien vaalikokouksien ajan, paikan, puheenjohtajat ja sihteeri (*vaalitoimitsijat*) sekä heidän varajäsenensä. Vaalit on määrättävä toimitettavaksi viimeistään maaliskuun 31 päivänä.

Kirkollishallitus ilmoittaa vaalivuonna viimeistään tammikuun 15 päivänä vaalitoimitsijoille ja heidän varajäsenilleen sekä papiston jäsenille ja kanttoreille 1 momentin mukaiset päätöksensä. Kirkollishallituksen on liitettävä ilmoitukseensa äänestysohjeet, vaalikelpoisten ja äänioikeutettujen luettelo, äänestyslippu, vaalikuori, lähetelomake ja lähetekuori. Kirkollishallituksen on lisäksi toimitettava vaalitoimitsijoille riittävä määrä äänestyslippuja.

Kirkollishallituksen on ilmoitettava viimeistään 2 momentissa määrättyinä päivinä vaalikokouksien toimituspaikkojen seurakuntien kirkkoherranvirastoille 1 momentin mukaiset päätöksensä.

21 §

Papiston edustajien vaalin vaalialueet

Papiston edustajien vaalin vaalialueet ovat seuraavat:

- 1) Karjalan hiippakunnan vaalialue, johon kuuluvat Karjalan hiippakunnan seurakunnat;
- 2) Helsingin hiippakunnassa Helsingin I vaalialue, johon kuuluu Helsingin seurakunta ja Helsingin II vaalialue, johon kuuluvat Helsingin hiippakunnan muut seurakunnat; sekä
- 3) Oulun hiippakunnan vaalialue, johon kuuluvat Oulun hiippakunnan seurakunnat.

Luostarit kuuluvat siihen vaalialueeseen, jonka alueella ne sijaitsevat.

22 §

Papiston jäsenen kuuluminen vaalialueeseen

Papiston jäsen kuuluu siihen vaalialueeseen, jonka alueella olevaan seurakuntaan tai luostariin hän 2 §:n 2 momentin perusteella kuuluu.

23 §

Papiston ja kanttorien edustajien vaalin vaalikelpoisten ja äänioikeutettujen luettelo

Hiippakunnan piispa vahvistaa papiston ja kanttorien vaalikelpoisten ja äänioikeutettujen luettelon ortodoksisesta kirkosta annetun lain 12 §:n 1 ja 2 momentin sekä kirkkojärjestyksen 21, 22 ja 70 §:n perusteella vaalialueittain.

Luettelo on vahvistettava kirkollishallituksen 20 §:n 1 momentin mukaisia päätöksiä varten vaalia edeltävän vuoden viimeisenä päivänä. Luettelo on vahvistamisen jälkeen toimitettava viipymättä kirkollishallitukselle.

Luettelo on vahvistettava vaalitoimitusta varten aikaisintaan 7 päivää ennen vaalitoimitusta. Luettelo on vahvistamisen jälkeen pidettävä nähtävänä hiippakunnan kansliassa ja toimitettava ennen vaalia vaalitoimitsijoille.

24 §

Papiston ja kanttorien edustajien äänestäminen

Vaalitoimitsijoiden on huolehdittava siitä, että äänestyspaikalla on asianmukaiset tilat ja välineet sekä riittävä määrä äänestyslippuja. Äänestyspaikalla on oltava nähtävänä 23 §:n mukainen luettelo ja kirjalliset ohjeet vaalivälineistä. Vaalileimana käytetään vaalipaikan seurakunnan leimaa.

Vaalitoimitsijan on selvitettävä tarvittaessa äänestäjille vaalitapa, tarkastettava äänestäjän äänioikeus ja tehtävä äänioikeutettujen ja vaalikelpoisten luetteloon merkintä äänestyksestä.

Äänestäjän on tehtävä merkintänsä äänestyslippuun siten, että vaalisalaisuus säilyy. Äänestäjän on annettava äänestyslippu kokoon taitettuna vaalitoimitsijoille leimattavaksi ja sen jälkeen lippu on laitettava vaaliurna.

Vaalitoimitsijoiden tulee tarkastaa ennen vaalikokousta äänestäneiden äänioikeus ja tehtävä äänioikeutettujen ja vaalikelpoisten luetteloon merkintä äänestämisestä. Vaalikuoret tulee leimata ja laittaa vaaliurna.

Vaalikokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään toimituksen kulku, äänestyslippujen lukumäärä sekä se, ketkä ovat äänestäneet vaalikokouksessa ja ketkä ennen sitä. Jos vaalikokouksen puheenjohtaja toteaa, ettei äänestyslipun antaneen tai lähettäneen henkilön nimi ole äänioikeutettujen ja vaalikelpoisten luettelossa tai ettei hänellä muusta syystä ole äänioikeutta, puheenjohtajan on laitettava vaalikokouksessa annettu äänestyslippu avaamattomana äänestäjän nimellä varustettuun erilliseen kuoreen tai ennen vaalikokousta toimitettu vaalikuori lähetelomakkeen kanssa lähetekuoreen.

Vaalitoimitsijat allekirjoittavat pöytäkirjan. Vaalitoimitsijoiden on lähetettävä pöytäkirja sekä kaikki äänestysliput ja vaalissa kertyneet asiakirjat viipymättä kirkollishallitukselle.

25 §

Äänestäminen ennen vaalikokousta

Äänestäjän tulee merkitä äänestyslippuun äänestämänsä ehdokkaat, taittaa äänestyslippu ja sulkea se vaalikuoreen. Äänestäjän on täytettävä lähetelomake ja vaalikuori on tämän jälkeen suljettava lähetelomakkeen kanssa lähetekuoreen. Lähetekuori tulee toimittaa sen seurakunnan kirkkoherranvirastoon, jossa vaalikokous pidetään. Kirkkoherranviraston on toimitettava lähetekuoret vaalitoimitsijoille.

26 §

Kirkollishallituksen päätökset maallikkojen edustajien vaalista

Kirkollishallitus määrää ortodoksisesta kirkosta annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaan maallikkojen kirkolliskokouksen edustajien vaalialuekohtaisen lukumäärän, 28 §:n mukaan kunkin seurakunnan valitsmien valitsijamiesten lukumäärän, vaalikokouksien ajan, paikan, puheenjohtajat ja sihteerit (*vaalitoimitsijat*) sekä heidän varajäsenensä. Vaalit on määrättävä toimitettavaksi viimeistään maaliskuun 31 päivänä.

Kirkollishallitus ilmoittaa vaalivuonna viimeistään tammikuun 15 päivänä vaalitoimitsijoille ja heidän varajäsenilleen sekä kirkkoherranvirastoille 1 momentin mukaiset päätöksensä. Kirkollishallituksen on liitettävä vaalitoimitsijoille ja heidän varajäsenilleen lähtevään ilmoitukseen äänestysohjeet sekä riittävä määrä äänestyslippuja.

27 §

Maallikkojen edustajien vaalin vaalialueet

Maallikkojen edustajien vaalialueet ovat seuraavat:

- 1) Karjalan hiippakunnan I vaalialue, johon kuuluvat Iisalmen, Jyväskylän, Kuopion, Mikkelin, Rautalammin ja Varkauden seurakunnat sekä Valamon ja Lintulan luostarit, vaalipaikkana Kuopion kaupunki, ja Karjalan hiippakunnan II vaalialue, johon kuuluvat Ilomantsin, Joensuun, Lieksan, Nurmeksen ja Taipaleen seurakunnat, vaalipaikkana Joensuun kaupunki;
- 2) Helsingin hiippakunnan I vaalialue, johon kuuluu Helsingin seurakunta, vaalipaikkana Helsingin kaupunki, ja Helsingin hiippakunnan II vaalialue, johon kuuluvat Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan, Tampereen ja Turun seurakunnat, vaalipaikkana Lahden kaupunki; sekä
- 3) Oulun hiippakunnan vaalialue, johon kuuluvat Kajaanin, Kiuruveden, Lapin, Oulun ja Vaasan seurakunnat, vaalipaikkana Oulun kaupunki.

28 §

Valitsijamiesten lukumäärä

Seurakunnat valitsevat valitsijamiehiä seuraavasti:

- 1) seurakunta, jonka jäsenmäärä on enintään 1000 yhden valitsijamiehen;
- 2) seurakunta, jonka jäsenmäärä on 1001-3000 kaksi valitsijamiestä;
- 3) seurakunta, jonka jäsenmäärä on 3001-5000 kolme valitsijamiestä; sekä
- 4) seurakunta, jonka jäsenmäärä on yli 5000 tämän lisäksi yhden valitsijamiehen kutakin alkavaa 3000 hengen jäsenmäärää kohti.

29 §

Valitsijamiesten valinta ja ehdokkaiden asettaminen

Seurakunnanvaltuusto valitsee valitsijamiehet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä sekä asettaa maallikkojen edustajien ehdokkaat viimeistään vaalivuoden helmikuun 15 päivänä. Seurakunnanvaltuuston on ilmoitettava päätöksistään kirkollishallitukselle 7 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

Kirkollishallitus toimittaa kirkkoherranvirastoille ja vaalitoimitsijoille viimeistään 14 päivää ennen maallikkojen edustajien vaalia vaalialueen vahvistetun ehdokaslistan.

30 §

Valitsijamiehille toimitettavat asiakirjat

Kirkkoherranviraston on toimitettava viipymättä valitsijamiehille ja heidän varajäsenilleen

- 1) valtakirjaksi ote seurakunnanvaltuuston pöytäkirjasta, josta ilmenee ortodoksisesta kirkosta annetun lain 16 §:n 3 momentin mukainen päätös;
- 2) 26 §:n 2 momentin mukainen kirkollishallituksen ilmoitus liitteineen; sekä

3) ortodoksisesta kirkosta annetun lain 16 §:n 2 momentin mukainen ehdokasluettelo.

31 §

Maallikkojen edustajien äänestäminen

Vaalitoimitsijoiden on huolehdittava siitä, että äänestyspaikalla on asianmukaiset tilat ja välineet sekä riittävä määrä äänestyslippuja. Äänestyspaikalla on oltava nähtävänä ortodoksisesta kirkosta annetun lain 16 §:n 2 momentin mukainen ehdokasluettelo ja kirjalliset ohjeet vaalitavasta. Vaalileimana käytetään vaalipaikan seurakunnan leimaa.

Vaalitoimitsijan on selvitettävä tarvittaessa valitsijamiehille vaalitapa, tarkastettava heidän valtakirjansa ja tehtävä pöytäkirjaan merkintä äänestämisestä. Äänestäjän on tehtävä merkintänsä äänestyslippuun siten, että vaalisalaisuus säilyy. Äänestäjän on annettava äänestyslippu kokoon taitettuna vaalitoimitsijoille leimattavaksi ja sen jälkeen lippu on laitettava vaaliurna.

Vaalikokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään toimituksen kulku ja äänestyslippujen lukumäärä. Jos vaalikokouksen puheenjohtaja toteaa, ettei äänestyslipun antaneella henkilöllä ole valtakirjaa tai ettei hänellä muusta syystä ole äänioikeutta, puheenjohtajan on laitettava äänestyslippu avaamattomana äänestäjän nimellä varustettuun erilliseen kuoreen.

Vaalitoimitsijat allekirjoittavat pöytäkirjan. Vaalitoimitsijoiden on lähetettävä pöytäkirja sekä kaikki äänestysliput ja vaalissa kertyneet asiakirjat viipymättä kirkollishallitukselle.

32 §

Äänestyslippu

Äänestyslipussa tulee olla merkintä ehdokkaan nimen merkitsemistä varten. Merkintöjä tulee olla numerojärjestyksessä niin monta kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan kirkolliskokoukseen edustajia.

Kirkollishallituksen on huolehdittava, että vaalissa on käytettävissä 1 momentin mukaiset äänestysliput.

33 §

Äänestyslipun mitättömyys

Äänestyslippu on mitätön jos

- 1) vaalikuoreessa on useampi tai muutakin kuin yksi äänestyslippu;
- 2) vaalikuoreen tai äänestyslippuun on merkitty äänestäjän nimi;
- 3) vaalikuoreen tai äänestyslippuun on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 4) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin kysymyksessä olevaa vaalia varten tarkoitettua äänestyslippua; tai
- 5) äänestyslippua ei ole leimattu.

Jos ehdokasta ei ole merkitty äänestyslipun osoittamalla tavalla tai merkinnästä ei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa, äänestyslippu on siltä osin mitätön.

Jos äänestyslippuun on merkitty sellainen ehdokas, joka ei ole vaalikelpoinen tai jota ei ole asetettu ehdokkaaksi, äänestyslippu on siltä osin mitätön. Jos äänestyslipussa on tämän jälkeenkin useampia ehdokkaita kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan edustajia, äänestyslippu on mitätön niiltä osin kuin siihen on merkitty ylimääräisiä ehdokkaita.

34 §

Vaalin tuloksen laskenta ja vahvistaminen

Kirkollishallitus avaa vaaliasiakirjat ja suorittaa äänestyslippujen laskennan.

Vaalin tulos on viipymättä julkaistava ilmoittamalla vaalin tuloksesta seurakunnille ja luostareille sekä toimittamalla valituille edustajille valtakirjat.

35 §

Kokoontuminen

Kirkolliskokouksen istuntokausi aloitetaan marraskuun 21 päivää seuraavana maanantaina, jollei kirkollishallitus erityisestä syystä toisin päättä.

Kirkolliskokouksen kutsuu koolle arkkipiispa. Kokouskutsu on toimitettava viimeistään 31 päivänä toukokuuta. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen alkamis- ja päättymisajankohta sekä paikka. Ylimääräisen kirkolliskokouksen kokouskutsu on toimitettava viimeistään 30 päivää ennen kokouksen alkamista.

Kokouskutsu on toimitettava edustajien lisäksi hiippakunnille, seurakunnille ja luostareille.

36 §

Puheoikeus

Lainoppineella kirkkoneuvoksella on puheoikeus kirkolliskokouksen istunnossa.

Kirkolliskokouksen puheenjohtaja voi kutsua tietyn asian käsittelemistä varten asiantuntijan kuultavaksi kirkolliskokouksen täysistuntoon tai valiokunnan istuntoon.

Kirkolliskokouksen puheenjohtajilla ja lainoppineella kirkkoneuvoksella on puheoikeus valiokuntien istunnossa.

37 §

Aloitteiden jättäminen ja asian valmistelu

Kirkolliskokoukselle tulevat aloitteet on jätettävä kirkollishallitukselle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta. Aloite on toimitettava kirkollishallitukselle kirjallisesti. Aloitteen on sisällettävä ehdotus ja perustelut.

Kirkolliskokouksen käsittelyyn tulevat asiat valmistelee kirkollishallitus.

38 §

Asialuettelo ja lausunnot

Kirkollishallituksen on toimitettava kirkolliskokouksen asialuettelo ja antamansa lausunnot kirkolliskokouksen edustajille viimeistään 30 päivää ennen kirkolliskokouksen alkamista.

Ylimääräisen kirkolliskokouksen asialuettelo ja lausunnot on toimitettava edustajille viimeistään 14 päivää ennen ylimääräisen kirkolliskokouksen alkamista.

39 §

Valtakirjojen tarkistaminen

Lainoppineen kirkkoneuvoksen on tarkastettava kirkolliskokouksen edustajien valtakirjat ennen kirkolliskokouksen alkamista.

40 §

Puheenjohtaja ja sihteeri

Kirkolliskokouksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa ja varapuheenjohtajina toimivat muut hiippakuntien piispat. Kirkolliskokous voi lisäksi tarvittaessa valita muita varapuheenjohtajia.

Kirkollishallitus valitsee kirkolliskokoukselle sihteerit.

41 §

Valiokunnat

Kirkolliskokouksen pysyviä valiokuntia ovat hallintovaliokunta, lakivaliokunta, sivistysvaliokunta, talousvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

42 §

Käsittelyn raukeaminen

Asian käsittely raukeaa, jos sitä ei ole käsitelty loppuun ennen kirkolliskokouksen toimikauden päättymistä tai annettu muun toimeilimen kuin kirkolliskokouksen valiokunnan valmisteltavaksi.

43 §

Päätökset ja pöytäkirjat

Kirkolliskokouksen päätökset, pöytäkirjan ja muut asiakirjat allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri.

44 §

Palkkiot ja matkakustannukset

Kirkolliskokouksen edustajien vaalien vaalitoimitsijoiden kokouspalkkio, matkakustannusten korvaus ja päiväraha maksetaan kirkon keskusrahastosta kirkollishallituksen päätöksen mukaan.

Maallikkojen edustajien vaalin valitsijamiesten matkakustannusten korvauksen ja päivärahan maksavat seurakunnat.

Kirkolliskokouksen jäsenten ja sihteerien kokouspalkkio, matkakustannusten korvaus ja päiväraha sekä kirkolliskokouksen muut menot maksetaan kirkon keskusrahastosta kirkolliskokouksen päätöksen mukaan.

45 §

Kirkon laintarkastustoimikunta

Kirkon laintarkastustoimikunnan jäsenet valitsee kirkollishallitus.

Laintarkastustoimikunta tarkastaa lakiteknisesti ja kielellisesti kirkolliskokouksen käsiteltäväksi tulevat kirkkojärjestyksen hyväksymistä tai muuttamista koskevat esitykset.

Laintarkastustoimikunnan ohjesäännön vahvistaa kirkolliskokous.

Piispainkokous

46 §

Kokoontuminen

Piispainkokous kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Piispainkokouksen kutsuu koolle arkkipiispa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka.

47 §

Puheoikeus

Apulaispiispalla ja eläkkeellä olevalla piispalla on puheoikeus piispainkokouksessa.

Lainoppineella kirkkoneuvoksella on toimivaltaansa kuuluvissa asioissa puheoikeus piispainkokouksessa.

48 §

Puheenjohtaja

Piispainkokouksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa.

Kirkollishallitus

49 §

Kokoontuminen

Kirkollishallitus kokoontuu tarvittaessa.

Kirkollishallituksen kutsuu koolle arkkipiispa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka.

50 §

Puheoikeus

Lainoppineella kirkkoneuvoksella on puheoikeus kirkollishallituksen istunnossa.

51 §

Puheenjohtaja

Kirkollishallituksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa.

4 luku

Kirkon talous

52 §

Talouden hoito

Kirkon talouden hoidossa on noudatettava hyvän talouden hoidon periaatteita. Kirkon omaisuutta on hoidettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja että sille saadaan kohtuullinen tuotto.

53 §

Seurakuntien ja luostareiden keskusrahastomaksut

Vuokratulo ja metsätulo huomioidaan kirkon keskusrahastoon suoritettavan ortodoksisesta kirkosta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen keskusrahastomaksun perusteena 70 prosentin osaltaan.

Kirkollishallituksen on ilmoitettava seurakunnille ja luostareille maaliskuun 15 päivään mennessä keskusrahastomaksujen määräytymisperusteet ja laskentatapa. Seurakunnan ja luostarin on ilmoitettava kirkollishallitukselle keskusrahastomaksujen perusteena olevat ortodoksisesta kirkosta annetun lain 38 §:n 1 momentin mukaiset edelliseltä kalenterivuodelta olevat tulonsa seuraavan vuoden huhtikuun 15 päivään mennessä. Kirkollishallituksen on ilmoitettava maksuerien suuruudet seurakunnille ja luostareille toukokuun 30 päivään mennessä.

Seurakuntien keskusrahastomaksut on suoritettava kirkollishallitukselle vuosittain neljänä maksueränä siten, että ensimmäinen erä maksetaan tammikuussa, toinen huhtikuussa, kolmas heinäkuussa ja neljäs lokakuussa. Vuoden kaksi ensimmäistä maksuerää suoritetaan viimeisintä tilinpäätösvuotta edeltäneen vuoden neljännen maksuerän suuruisina. Kolmannen maksuerän tulee vastata neljäsosaa seurakunnan sen vuoden maksuista, kuitenkin siten, että siitä vähennetään tai siihen lisätään se määrä, jonka seurakunta on maksanut vuoden kahdessa ensimmäisessä erässä liikaa tai liian vähän. Neljännen maksuerän tulee vastata neljäsosaa seurakunnan kyseisen vuoden maksuista.

Luostareiden keskusrahastomaksut on suoritettava yhdessä erässä heinäkuussa.

Kirkollishallitus voi seurakunnan tai luostarin hakemuksesta erityisestä syystä päättää, että asianomaisen seurakunnan tai luostarin maksuerät jakautuvat 3 tai 4 momentista poikkeavalla tavalla.

54 §

Talousarvio

Kirkollishallituksen on laadittava talousarvio jokaista varainhoitovuotta varten. Talousarvion vahvistaa kirkolliskokous.

Talousarvioon on otettava ne tulot, jotka ovat kyseiselle vuodelle odotettavissa. Talousarvioon on otettava ne menot, jotka jo tehtyjen päätösten mukaan on seuraavan vuoden kuluessa suoritettava sekä ne, jotka niiden lisäksi katsotaan samana vuonna tarpeelliseksi.

Talousarviossa on tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmaosa.

55 §

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kirkolliskokouksen on hyväksyttävä talousarvion hyväksymisen yhteydessä vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelmassa ensimmäinen vuosi. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kirkon toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kirkon tehtävien hoitamiseen turvataan.

56 §

Tilinpäätös

Kirkollishallituksen on laadittava kirkolliskokoukselle tilinpäätös kirkon talouden hoidosta kunkin kalenterivuoden päätyttyä viimeistään maaliskuun 31 päivänä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä päättää kirkolliskokous.

57 §

Rahastot

Kirkolla tulee olla talouden vakaana pitämistä varten pohjarahasto.

Rahaston perustamisesta sekä varojen siirtämisestä rahastoon ja niiden käyttämisestä päättää kirkolliskokous tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

58 §

Tilintarkastajat

Kirkolliskokous valitsee kirkon tilintarkastajat, jotka valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajia ja varatilintarkastajia tulee olla molempia vähintään kaksi. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien tulee olla keskuskauppakamarin (KHT-tilintarkastaja), kauppakamarin (HTM-tilintarkastaja) tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastajalautakunnan (JHHT-tilintarkastaja) hyväksymiä tilintarkastajia tai yhteisöjä.

Tilintarkastajaksi vaalikelpoisia eivät ole kirkollishallituksen jäsen, hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheisensä ja kirkollishallituksen työntekijä.

59 §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajien on jätettävä tilintarkastuskertomuksensa kirkollishallitukselle viimeistään toukokuun 31 päivänä.

Jos tilintarkastajat tekevät tilintarkastuskertomuksessaan muistutuksen tilivelvollista kohtaan, kirkollishallituksen on hankittava asiasta asianomaisen selvitys. Selvitys ja kirkollishallituksen oma lausunto asiasta on toimitettava kirkolliskokoukselle.

60 §

Tilintarkastuslaki

Kirkon tilintarkastuksesta on sen lisäksi, mitä kirkkojärjestyksessä säädetään, soveltuvin osin voimassa mitä tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään.

61 §

Kirjanpitolaki

Kirkon kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi, mitä kirkkojärjestyksessä säädetään, soveltuvin osin voimassa mitä kirjanpitolaissa (1336/1997) säädetään.

62 §

Taloussääntö

Kirkolliskokous voi hyväksyä kirkon talouden hoitoa varten taloussäännön.

5 luku

Hiippakuntahallinto

63 §

Hiippakunnan piispa

Hiippakunnan piispan tehtävänä on hiippakunnassaan

- 1) vaalia kirkon ykseyttä ja valvoa, että kirkon oppia esitetään puhtaasti ja väärentämättä;
- 2) edistää kirkon tehtävän toteutumista;

- 3) valvoa, että papiston jäsenet ja kanttorit täyttävät ortodoksisesta kirkosta annetun lain 109 §:n mukaiset velvollisuutensa;
- 4) edistää hyvää työyhteysttä seurakunnissa, tukea ja ohjata seurakuntien työntekijöitä heidän työssään;
- 5) toimia kirkkoherrojen, pappien, diakonien ja kanttorien esimiehenä vuosilomiin ja työvapaisiin liittyvissä asioissa;
- 6) toimia kirkkoherrojen esimiehenä palkkausjärjestelmään ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa sekä työterveyshuoltolain (1383/2001) tarkoittamaan terveystarkastukseen ohjaamisessa;
- 7) huolehtia kirkkoherran, papin, diakonin ja kanttorin tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta;
- 8) edistää seurakuntien talouden, hallinnon ja yhteistyön tarkoituksenmukaista hoitamista sekä valvoa, että näissä toimita noudatetaan voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä;
- 9) suorittaa ne tehtävät ja päättää ne asiat, jotka ortodoksisen kirkon sääntöjen, ortodoksisesta kirkosta annetun lain sekä kirkkojärjestyksen mukaan hänelle kuuluvat.

64 §

Piispan vaali

Kirkollishallituksen on tehtävä kirkolliskokoukselle esitys piispan vaalin toimittamisesta, kun piispan tehtävä tulee avoimeksi.

Kirkolliskokous kokoontuu ennen vaalin toimittamista valmistelemaan istuntoon, jossa tehdään esitykset ehdokkaista piispainkokoukselle.

Vaalitoimitusta ennen toimitetaan liturgia, jonka jälkeen vaali toimitetaan kirkossa pidettävässä kirkolliskokouksen istunnossa.

65 §

Piispan vaalin vahvistaminen

Arkkipiispan vaalin vahvistaa Tomos-asiakirjan mukaan ekumeeninen patriarkka. Kirkollishallituksen on ilmoitettava arkkipiispan vaalin tulos ekumeeniselle patriarkalle.

Hiippakunnan piispan ja apulaispiispan vaalin vahvistaa piispainkokous.

66 §

Piispan tehtävään asettaminen ja vihkiminen

Piispan kanonisen tehtävään asettamisen ja sen jälkeen suoritettavan vihkimisen toimittaa vähintään kolme piispaa.

67 §

Hiippakunnan piispan tehtävien tilapäinen hoitaminen

Hiippakunnan piispan ollessa estynyt hänen sijaisenaan toimii piispainkokouksen määräämä piispa.

68 §

Hiippakuntaneuvosto

Seurakunnanvaltuusto valitsee toimikaudekseen seurakunnan luottamushenkilöiden edustajan hiippakuntaneuvostoon.

Hiippakunnan piispan tulee kutsua hiippakuntaneuvoston kuultavaksi kirkkomusiikin ja muiden kirkon keskeisten työalojen asiantuntijoita.

69 §

Papiston jäsenen kuuluminen hiippakuntaan

Papiston jäsen kuuluu siihen hiippakuntaan, jonka alueella olevaan kirkkoon hänet on 2 §:n 2 momentin mukaisesti nimetty.

Papiston jäsenen siirtyminen toiseen hiippakuntaan edellyttää asianomaisten hiippakuntien piispojen päätöstä siirrosta.

70 §

Kanttorin kuuluminen hiippakuntaan

Kanttori kuuluu siihen hiippakuntaan, jonka alueella hän on työsopimussuhteessa kirkkoon tai seurakuntaan.

71 §

Papiston ja kanttorien luettelot

Hiippakunnan piispa pitää 69 ja 70 §:n perusteella luetteloa hiippakuntansa papiston jäsenistä ja kanttoreista.

72 §

Seurakunnantarkastus

Seurakunnantarkastuksen tarkoituksena on edistää seurakunnan hengellistä elämää, kristillistä kasvatusta sekä hallinnollista ja taloudellista kehitystä.

Piispan tulee tehdä kokonaistarkastus hiippakuntansa seurakunnassa vähintään joka viides vuosi. Piispa voi lisäksi suorittaa hiippakuntansa seurakunnassa osittaisen tarkastuksen. Piispa määrää tarkastuksen ajan sekä avustajansa tarkastuksen laadun ja laajuuden mukaan. Piispa voi määrätä kirkon lainoppineen

kirkkoneuvoksen, taloudenhoitajan tai muun henkilön toimittamaan puolestaan tarkastuksen tai osan siitä.

Seurakunnantarkastuksesta ja sen ajankohdasta on ilmoitettava asianomaisen seurakunnan kirkkoherralle sekä tarkastukseen määrätyille avustajille.

Seurakunnan kokonaistarkastuksen yhteydessä tulee pitää piispan johdolla seurakuntalaisten kokous sekä seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kokous.

Seurakunnantarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka on toimitettava seurakunnalle kuukauden kuluessa tarkastuksen päättymisestä. Seurakunnanneuvoston on ryhdyttävä niihin toimenpiteisiin, joihin tarkastuspöytäkirja antaa aihetta.

Seurakunnantarkastusta koskevat säännökset koskevat soveltuvin osin myös luostareissa toimitettavia tarkastuksia.

Piispainkokous antaa seurakunnantarkastusta koskevia tarkempia ohjeita.

6 luku

Seurakunnan hallinto

Yleiset säännökset

73 §

Äänioikeutettujen luettelo

Äänioikeutettujen luettelon laatii seurakunnanneuvosto. Luettelo on laadittava

- 1) seurakunnanvaltuuston vaalia varten viimeistään syyskuun 15 päivänä;
- 2) kirkkoherran vaalia varten viimeistään viidentenätoista päivänä siitä, kun hakuaika on päättynyt; sekä
- 3) ortodoksisesta kirkosta annetun lain 55 §:n mukaisissa tai valituksen johdosta toimitettavissa vaaleissa viimeistään 15 päivänä siitä päivästä, jonka mukaan äänioikeuden käyttäminen määräytyy.

Äänioikeutettujen luetteloon on merkittävä äänioikeutetut seurakunnan jäsenet, heidän kotikuntalain mukainen kotikuntansa, osoitteensa sekä syntymäaikansa.

Äänioikeutettujen luettelon nähtävillä pitämistä koskevassa kuulutuksessa on mainittava:

- 1) äänioikeutettujen luettelon nähtävillä olon aika ja paikka;
- 2) miten luetteloon voidaan esittää korjausvaatimuksia; sekä
- 3) milloin vaalilautakunta kokoontuu vahvistamaan äänioikeutettujen luettelon.

Kuulutus on luettava kirkossa ja pantava seurakunnan ilmoitustaululle viimeistään seitsemän päivää ennen nähtävilläpitoajan alkua ja pidettävä siinä nähtävilläpitoajan päättymiseen asti. Lisäksi kuulutus

on julkaistava seurakunnan lehdessä tai ilmoituslehdessä viimeistään viisi päivää ennen nähtävilläpitoajan alkua.

Äänioikeutettujen luettelo on pidettävä nähtävänä 7 päivän ajan ennen luettelon vahvistamista. Vaatimus äänioikeutettujen luettelon korjaamisesta on jätettävä kirjallisesti kirkkoherranvirastoon viimeistään äänioikeutettujen luettelon nähtävilläpitoajan päättymisen jälkeisenä toisena arkipäivänä.

Vaalilautakunnan on tarkistettava äänioikeutettujen luettelo ennen luettelon vahvistamista. Tarkistuksen yhteydessä vaalilautakunnan on ratkaistava 3 momentin mukaiset vaatimukset luettelon korjaamisesta sekä tehtävä luetteloon ratkaisujen edellyttämät korjaukset. Vahvistamisen jälkeen luetteloon ei saa tehdä muita muutoksia kuin ne, jotka aiheutuvat oikaisuvaatimuksiin tai valituksiin annetuista päätöksistä.

74 §

Vaalilautakunta

Vaalilautakunnan puheenjohtajana toimii kirkkoherra. Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

75 §

Toimielimet ja luottamushenkilöt

Seurakunnan hallintoa ja toimintaa hoitavat seurakunnanvaltuusto, seurakunnanneuvosto, lautakunnat, toimikunnat, kappelineuvosto sekä kirkkoherra ja seurakunnan muut työntekijät.

Luottamushenkilöitä ovat 1 momentissa mainittuihin toimielimiin ja tilapäisiin toimikuntiin valitut jäsenet ja muut seurakunnan luottamustoimiin valitut henkilöt. Seurakunnan työntekijää, joka lain tai muun säädöksen mukaan on toimensa perusteella toimielimessä, ei kuitenkaan pidetä luottamushenkilönä.

76 §

Uuden luottamushenkilön valitseminen

Jos muun luottamushenkilön kuin seurakunnanvaltuuston jäsenen paikka tulee pysyvästi avoimeksi kesken toimikauden, on hänet valinneen toimielimen valittava viipymättä hänen sijaansa uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

77 §

Luottamushenkilön tiedonsaantioikeus

Luottamushenkilöllä on oikeus saada seurakunnan toimielimeltä tai työntekijältä nähtäväkseen asiakirjoja sekä tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisena, jollei asiakirjojen julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksistä muuta johdu.

78 §

Aloiteoikeus ja tiedottaminen

Seurakunnan jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita seurakunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Seurakunnan jäsenille on sopivin tavoin annettava riittävät tiedot yleistä mielenkiintoa herättävistä vireillä olevista seurakunnan asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä ja tehdyistä ratkaisuksista.

Seurakunnan neuvoston tehtävänä on johtaa ja valvoa seurakunnan tiedotustoimintaa.

79 §

Kirkon ja rukoushuoneen käyttö

Kirkkoa käytetään ortodoksisesta kirkosta annetun lain 44 §:n mukaisten seurakunnan tehtävien toteuttamiseen.

Kirkkoherra tekee kirkon käyttöä koskevat päätökset. Hiippakunnan piispa antaa kirkon käytöstä ohjeita.

Kirkon käyttöä koskevat säännökset koskevat myös rukoushuoneen käyttöä.

80 §

Työjärjestykset ja ohjesäännöt

Seurakunnan hallinnon järjestämistä varten voidaan hyväksyä työjärjestyksiä ja ohjesääntöjä.

Seurakunnanvaltuusto

81 §

Kokoonpano

Seurakunnassa, jonka jäsenmäärä on 1500 tai vähemmän, seurakunnanvaltuustoon valitaan 9 jäsentä; 12 jäsentä, jos seurakunnan jäsenmäärä on yli 1500, mutta enintään 2500; 15 jäsentä, jos seurakunnan jäsenmäärä on yli 2500, mutta enintään 5000; ja 21 jäsentä, jos seurakunnan jäsenmäärä on yli 5000.

Seurakunnanvaltuusto valitsee puheenjohtajan keskuudestaan. Hiippakunnan piispa vahvistaa valtuuston puheenjohtajan vaalin. Valtuusto valitsee yhden tai useamman varapuheenjohtajan keskuudestaan. Puheenjohtajien toimikausi kestää yhden vuoden. Valtuusto valitsee itselleen sihteerin.

Hiippakunnan piispa voi määrätä erityisestä syystä tiettyä kokousta tai tietyn asian käsittelemistä varten valtuuston puheenjohtajaksi sopivaksi katsomansa henkilön.

82 §

Seurakunnanvaltuuston vaali

Seurakunnanvaltuuston vaalit aloitetaan marraskuun ensimmäisenä sunnuntaina ja päätetään viimeistään marraskuun kolmantena sunnuntaina.

Kultakin vaalialueelta valittavien jäsenten lukumäärä on asetettava nähtäväksi viimeistään 90 päivää ennen vaalitoimituksen alkamista.

Ehdokasasettelua koskevat asiakirjat on toimitettava kirkkoherranvirastoon vaalivuonna viimeistään 45 päivää ennen vaalitoimituksen alkamista.

Ehdokasluettelon laatii vaalilautakunta. Ehdokkaat on numeroitava juoksevassa numerojärjestyksessä alkaen numerosta 2.

Vaalilautakunta päättää vaalitoimituksen ajan, paikan ja vaalin tuloksen julkaisemisen ajankohdan.

Ehdokasluettelo sekä ilmoitus äänestyspaikoista, äänestysajoista, vaalitivasta ja siitä, milloin vaalin tulos julkaistaan, on asetettava nähtäväksi viimeistään 30 päivää ennen vaalitoimituksen alkamista.

83 §

Äänestyslippu

Äänestyslipussa tulee olla merkintä N:o ____ ehdokkaan numeron merkitsemistä varten. Merkintöjä tulee olla niin monta kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan valtuustoon jäseniä.

Vaalilautakunnan on huolehdittava, että vaalissa on käytettävissä 1 momentin mukaiset äänestysliput.

84 §

Äänestäminen

Vaalilautakunnan on huolehdittava, että äänestyspaikalla on tarpeelliset tilat, välineet ja riittävä määrä äänestyslippuja. Äänestyspaikalla on oltava nähtävänä ehdokasluettelo ja kirjalliset ohjeet äänestämisestä. Vaalileimana käytetään seurakunnan leimaa.

Vaalilautakunnan on määrättävä jokaiselle äänestyspaikalle vaalitoimitsijat. Vaalitoimitsijan on selvitettävä tarvittaessa äänestäjille vaalitapa, tarkastettava äänestäjän äänioikeus ja tehtävä äänioikeutettujen luetteloon merkintä äänestyksestä.

Äänestäjän on tehtävä merkintänsä äänestyslippuun siten, että vaalisalaisuus säilyy. Äänestäjän on annettava äänestyslippu kokoon taitettuna vaalitoimitsijalle leimattavaksi ja sen jälkeen lippu on laitettava vaaliurna.

Jos äänestäjä sitä pyytää, vaalitoimitsijan on avustettava häntä merkinnän tekemisessä äänestyslippuun. Henkilö, jonka kyky tehdä äänestysmerkintää on oleellisesti heikentynyt, saa käyttää äänestysmerkinnän tekemisessä apuna valitsemaansa avustajaa. Avustajana ei voi kuitenkaan toimia henkilö, joka on ehdokkaana asianomaisissa vaaleissa. Vaalitoimitsija ja muu avustaja on velvollinen tunnollisesti täyttämään äänestäjän tahdon ilmaukset sekä pitämään salassa äänestämisen yhteydessä saamansa tiedot.

Vaalitoimitsijalla on oikeus varoituksen jälkeen poistaa äänestyspaikalta henkilö, joka häiritsee vaalitoimitusta. Vaalitoimitsijalla on oikeus keskeyttää vaalitoimitus, jos järjestyksenpito sitä vaatii.

Vaalitoimituksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään toimituksen kulku. Vaalitoimitsijat allekirjoittavat pöytäkirjan.

85 §

Äänestyslipun mitättömyys

Äänestyslipun mitättömyydestä on soveltuvin osin voimassa mitä 33 §:ssä on säädetty.

86 §

Vaalin tuloksen laskenta ja vahvistaminen

Vaalilautakunta avaa vaaliasiakirjat ja suorittaa äänestyslippujen laskennan.

Vaalin vahvistamisesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kunkin ehdokkaan saama äänimäärä, mitättömien äänestyslippujen lukumäärä sekä vaalin tulos. Vaalilautakunta allekirjoittaa pöytäkirjan.

Vaalin tulos on viipymättä julkaistava pitämällä sen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen nähtävänä 30 päivän ajan sekä ilmoittamalla vaalin tuloksesta seurakunnanvaltuustolle, seurakunnanneuvostolle ja valituksi tulleille.

87 §

Tehtävät

Seurakunnanvaltuuston tehtävänä on:

- 1) edistää seurakunnan hengellistä elämää sekä ohjata ja valvoa kasvatus-, nuoriso- ja diakoniatoimintaa;
- 2) valita hiippakuntaneuvoston, seurakunnanneuvoston, kappelineuvoston, vaalilautakunnan ja kiinteistölautakunnan jäsenet sekä kirkonisännöitsijät ja rukoushuoneiden isännöitsijät;
- 3) päättää papiston ja kanttorien tehtävien perustamisesta, lakkauttamisesta ja muuttamisesta;
- 4) valita papit, diakonit ja kanttorit;

- 5) hyväksyä seurakunnan työntekijöitä ja toimielimiä varten tarvittavat työjärjestykset ja ohjesäännöt;
- 6) asettaa ehdokkaat maallikkojen edustajiksi kirkolliskokoukseen sekä valita maallikkojen edustajien valitsijamiehet ja heidän varajäsenensä;
- 7) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja seurakunnan jakamisesta, muuttamisesta, lakkauttamisesta tai uuden seurakunnan perustamisesta;
- 8) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kappeliseurakunnan perustamisesta, jakamisesta, muuttamisesta tai lakkauttamisesta;
- 9) päättää hautausmaan perustamisesta, laajentamisesta ja lakkauttamisesta;
- 10) hyväksyä seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma;
- 11) hyväksyä seurakunnan talousarvio;
- 12) päättää seurakunnan varojen ja omaisuuden hallinnoimisesta ja käyttämisestä;
- 13) hyväksyä seurakunnan tilinpäätös;
- 14) päättää mitä toimenpiteitä tilivelvollisia kohtaan tehdyt muistutukset aiheuttavat sekä päättää seurakunnan neuvoston vastuuvapaudesta;
- 15) valita seurakunnan tilintarkastajat; sekä
- 16) päättää muista seurakunnan asioista, jollei niitä ole säädetty tai määrätty seurakunnan neuvoston tai vaalilautakunnan päätettäväksi.

88 §

Kokoontuminen

Seurakunnanvaltuusto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Seurakunnanvaltuuston vuosittaisista kokouksista ensimmäinen on pidettävä viimeistään toukokuun 31 päivänä ja toinen viimeistään marraskuun 15 päivänä.

Puheenjohtaja voi kutsua seurakunnanvaltuuston koolle muulloinkin, jos hän katsoo sen tarpeelliseksi. Seurakunnan neuvostolla tai vähintään neljäsosalla valtuuston jäsenistä on oikeus vaatia valtuuston koolle kutsumista. Perusteltu esitys on tehtävä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

Kirkollishallitus ja hiippakunnan piispa voivat lisäksi kutsua valtuuston koolle.

Seurakunnanvaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja lukuun ottamatta 3 momentin mukaisia tapauksia, jolloin kokouksen kutsuu koolle asianomainen viranomainen. Kokouskutsu asialuetteloinen on toimitettava seurakunnanvaltuuston jäsenille vähintään 14 päivää ennen kokousta sekä pidettävä nähtävänä vähintään 14 päivän ajan ennen kokousta.

89 §

Sääntömääräiset asiat

Vuoden ensimmäisessä sääntömääräisessä kokouksessa seurakunnanvaltuuston on päätettävä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Vuoden toisessa sääntömääräisessä kokouksessa valtuuston on vahvistettava seurakunnan talousarvio, tuloveroprosentti, seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sekä valittava ne luottamushenkilöt, joiden toimikausi on kalenterivuosi.

Valtuuston toimikauden ensimmäinen kokous on pidettävä viimeistään tammikuun 31 päivänä. Kokouksessa valtuuston on valittava valtuuston puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, tilintarkastajat, luottamushenkilöiden edustaja hiippakuntaneuvostoon, seurakunnan neuvoston määräaikaiset jäsenet sekä kappelineuvoston, vaalilautakunnan ja kiinteistölautakunnan jäsenet sekä kirkon ja rukoushuoneiden isännöitsijät.

90 §

Jäsenen aloiteoikeus

Jos seurakunnanvaltuuston jäsen haluaa asian valtuuston käsiteltäväksi, hänen on tehtävä siitä kirjallinen esitys valtuuston puheenjohtajalle, jonka on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava se seurakunnan neuvoston valmisteltavaksi.

91 §

Pöytäkirja

Seurakunnanvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi valtuuston valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa ja se on tarkastettava 7 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä. Pöytäkirjantarkastajat merkitsevät lausuntonsa pöytäkirjaan ja allekirjoittavat sen. Jos puheenjohtaja ja tarkastajat eivät ole samaa mieltä pöytäkirjan sanamuodosta, se on palautettava seurakunnanvaltuuston tarkastettavaksi.

Seurakunnanvaltuuston kokouksen pöytäkirjan allekirjoittavat valtuuston puheenjohtaja ja sihteeri.

92 §

Palkkiot ja matkakustannukset

Seurakunnanvaltuuston jäsenille voidaan maksaa kokouspalkkiota, matkakustannusten korvausta ja päivärahaa seurakunnanvaltuuston päätöksen mukaan.

Jos hiippakunnan piispa on määrännyt 81 §:n 3 momentin mukaan seurakunnanvaltuustoon puheenjohtajan, hänellä on oikeus saada seurakunnalta kokouspalkkiota seurakunnanvaltuuston päätöksen mukaan sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa samojen perusteiden mukaan kuin seurakunnan työntekijällä.

Seurakunnanneuvosto

93 §

Kokoonpano

Seurakunnanneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra. Neuvosto valitsee yhden tai useamman varapuheenjohtajan keskuudestaan. Varapuheenjohtajien toimikausi kestää yhden vuoden. Neuvosto valitsee itselleen sihteerin.

94 §

Tehtävät

Seurakunnanneuvoston tehtävänä on:

- 1) yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi;
- 2) huolehtia seurakunnan kirkkomusiikki-, kasvatus-, ja diakoniatoiminnan sekä seurakunnan tiedotustoiminnan järjestämisestä;
- 3) tehdä esitykset seurakunnanvaltuustolle;
- 4) laatia äänioikeutettujen luettelo;
- 5) käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävissä asioissa;
- 6) tehdä työntekijöiden työsopimukset sekä huolehtia tarvittaessa muiden kuin papin, diakonin ja kanttorin tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta; sekä
- 7) päättää työntekijöiden työsuhteet.

Seurakunnanneuvoston päätös papin, diakonin ja kanttorin työsuhteen päättämisestä edellyttää hiippakunnan piispan suostumusta.

95 §

Kokoontuminen

Seurakunnanneuvosto kokoontuu niin usein kuin puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Neuvosto on lisäksi kutsuttava koolle, jos vähintään puolet jäsenistä sitä esittää.

Neuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja.

96 §

Jäsenen aloiteoikeus

Jos seurakunnanneuvoston jäsen haluaa asian neuvoston käsiteltäväksi, hänen on tehtävä siitä kirjallinen esitys neuvoston puheenjohtajalle, jonka tulee ottaa asia esille neuvoston kokouksessa ilman aiheetonta viivytystä.

97 §

Asioiden valmistelu

Seurakunnanneuvoston käsiteltäväksi tulevat asiat valmistelee puheenjohtaja, neuvoston määräämä henkilö tai toimikunta.

98 §

Pöytäkirja

Seurakunnanneuvoston pöytäkirjan tarkastaa kaksi neuvoston valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa ja se on tarkastettava 7 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä. Pöytäkirjantarkastajat merkitsevät lausuntonsa pöytäkirjaan ja allekirjoittavat sen. Jos puheenjohtaja ja tarkastajat eivät ole samaa mieltä pöytäkirjan sanamuodosta, se on palautettava seurakunnanneuvoston tarkastettavaksi.

Seurakunnanneuvoston pöytäkirjan allekirjoittavat neuvoston puheenjohtaja ja sihteeri.

99 §

Kiinteistölautakunta ja kirkonisännöitsijä

Seurakunnassa tulee olla kiinteistölautakunta ja jokaisella kirkolla kirkonisännöitsijä. Kiinteistölautakunnan jäsenet ja kirkonisännöitsijän valitsee seurakunnanvaltuusto toimikaudekseen.

Kiinteistölautakunnan tehtävänä on seurakunnan kiinteän ja siihen verrattavan omaisuuden hoito ja kunnossapito. Kiinteistölautakunta toimii seurakunnanneuvoston alaisuudessa.

Kirkonisännöitsijän tehtävänä on avustaa kiinteistölautakuntaa kirkkorakennuksen hoidossa.

Kirkonisännöitsijää koskevat säännökset koskevat soveltuvin osin myös rukoushuoneen isännöitsijää.

Papisto ja kanttorit

100 §

Kirkkoherran vaali

Hiippakunnan piispa julistaa kirkkoherran tehtävän haettavaksi seurakuntaa kuultuaan ilmoittamalla siitä asianmukaisella tavalla. Ilmoituksessa on mainittava tehtävään vaadittava kelpoisuus, hakuajan päättymispäivä ja se, kenelle hakemus on osoitettava.

Hiippakunnan piispan on lähetettävä ehdokasasettelua ja hakijoita koskevat asiakirjat liitteineen asianomaiselle seurakunnanneuvostolle.

Piispan päätös lisäehdokkaan hyväksymisestä tai hylkäämisestä on ilmoitettava vaalilautakunnalle vähintään kaksi päivää ennen vaalia. Vaalilautakunnan on huolehdittava hyväksytyin lisäehdokkaan nimen lisäämisestä ehdokaslistaan ennen vaalitoimituksen alkua.

Vaali on aloitettava ja päätettävä seurakunnan pääkirkossa. Vaali voi kestää enintään 7 päivää.

Äänestyslipussa tulee olla omassa sarakkeessaan kunkin ehdokassijalle asetetun ehdokkaan nimi. Jos piispa on hyväksynyt vaaliin lisäehdokkaan, äänestyslipussa tulee olla omassa sarakkeessaan lisäehdokkaan nimi.

Äänestäjän, joka äänestää ehdolle asetettua ehdokasta, on tehtävä merkintä äänestyslipun siihen sarakkeeseen, jossa tämän nimi on. Jos äänestäjä haluaa äänestää lisäehdokasta, hänen on tehtävä merkintä äänestyslipun siihen sarakkeeseen, jossa tämän nimi on. Jos lisäehdokasta äänestänyt haluaa äänestää myös ehdolle asetettua ehdokasta, hänen on lisäksi tehtävä merkintä äänestyslipun siihen sarakkeeseen, jossa asianomaisen ehdokkaan nimi on.

Vaalin toimittamisesta, äänestämisestä, äänestyslipun mitättömyydestä, vaalin tuloksen laskennasta ja vahvistamisesta on lisäksi soveltuvin osin voimassa mitä 82 §:n 5 ja 6 momentissa sekä 84, 85 ja 86 §:ssä säädetään.

Vaalin vahvistamisesta pidetty pöytäkirja on toimitettava viipymättä hiippakunnan piispalle.

101 §

Papin, diakonin ja kanttorin valinta

Kirkkoherran valintaa koskevat 100 §:n 1 ja 2 momentin säännökset koskevat soveltuvin osin myös papin, diakonin ja kanttorin valintaa.

Papin, diakonin tai kanttorin valinnasta pidetty seurakunnanvaltuuston pöytäkirja on toimitettava viipymättä hiippakunnan piispalle.

102 §

Koepalvelukset

Seurakunnanneuvoston on päätettävä, halutaanko ehdokkaita kuulla koepalveluksissa. Neuvoston halutessa kuulla ehdokkaita koepalveluksessa siitä on ilmoitettava piispalle. Piispa määrää kunkin ehdokkaan koepalvelukset ja niissä suoritettavat tehtävät.

Seurakuntajaon muuttaminen

103 §

Asian valmistelu

Seurakuntajaon muuttamista koskeva aloite toimitetaan kirkollishallitukselle.

Kirkollishallituksen on kuultava niiden seurakuntien seurakunnanvaltuustoja, joita ehdotettu seurakuntajaon muutos koskee.

Jos seurakuntajakoon on kuntajaon muutoksen johdosta tehtävä vain vähäinen muutos, kirkollishallitus voi ratkaista asian ilman 2 momentissa tarkoitettuja lausuntoja.

104 §

Selvitykset

Kirkollishallitus voi määrätä yhden tai useamman selvitysmiehen tutkimaan esitettyä seurakuntajaonmuutosta ja tekemään siitä ehdotuksen. Kirkollishallitus voi hankkia esityksen käsittelyä varten tarpeellisen selvityksen myös muulla tavalla.

Selvitysmiehellä on oikeus tutkia seurakuntien toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevia asiakirjoja ja saada seurakunnan toimielimiltä ja työntekijöiltä tietoja ja muuta apua tehtävänsä suorittamista varten. Selvitysmiehen on lähetettävä ehdotuksensa kirkollishallitukselle. Ehdotukseen on liitettävä selvityksessä kertyneet asiakirjat sekä seurakuntien mahdollisesti seurakuntajaon varalta tekemät sopimukset.

105 §

Järjestelytoimikunta

Kun seurakuntajaon muuttamisesta on tehty päätös, kirkollishallitus voi asettaa muutoksen toimeenpanoa varten järjestelytoimikunnan, johon se nimeää jäsenet asianomaisten seurakuntien luottamustoimiin vaalikelpoisista jäsenistä.

Järjestelytoimikunnasta on soveltuvin osin voimassa, mitä seurakunnanneuvostosta on säädetty ja määrätty. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin.

Järjestelytoimikunnan toimikausi kestää siihen saakka, kun seurakunnalle on valittu seurakunnanneuvosto.

106 §

Järjestelytoimikunnan tehtävät

Järjestelytoimikunta edustaa seurakuntaa ja huolehtii hallinnon järjestämisestä uudessa seurakunnassa.

107 §

Kustannukset

Selvitysmiehen ja järjestelytoimikunnan toiminnasta aiheutuneet kustannukset jaetaan kirkollishallituksen päättämällä tavalla niiden seurakuntien kesken, joita selvitys koskee.

108 §

Seurakunnan nimi

Seurakunnan nimestä päätetään seurakuntajakoa muutettaessa. Nimeä muutoin muutettaessa aloitteen tekemisestä ja käsittelemisestä sekä nimestä päättämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä seurakuntajaon muutoksesta on säädetty.

109 §

Toimielimien ja luottamushenkilöiden toimikausi

Jos seurakuntajaon muutoksen johdosta toimitetaan ortodoksisesta kirkosta annetun lain 55 §:n 2 momentin mukaiset ylimääräiset vaalit, päättyy muidenkin toimielimien ja luottamushenkilöiden toimikausi.

Kirkonkirjat

110 §

Todistusten allekirjoittaminen

Kirkonkirjoihin perustuvat todistukset allekirjoittaa kirkkoherra, seurakunnan muu pappi tai tehtävään määrätty rekisterinhoitaja.

Henkilö, joka on oikeutettu allekirjoittamaan todistuksen, voi allekirjoittaa myös itseään koskevan todistuksen, jollei toista 1 momentissa mainittua todistuksen allekirjoittamiseen oikeutettua henkilöä ole. Todistuksen varmentaa tällöin seurakunnan tai kirkollishallituksen muu työntekijä.

7 luku

Seurakunnan talous

111 §

Talouden hoito

Seurakunnan talouden hoidossa on noudatettava hyvän talouden hoidon periaatteita. Seurakunnan omaisuutta on hoidettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja että sille saadaan kohtuullinen tuotto.

112 §

Talousarvio

Seurakunnanneuvoston on laadittava talousarvio jokaista varainhoitovuotta varten. Talousarvion vahvistaa seurakunnanvaltuusto.

Talousarvioon on otettava ne tulot, jotka ovat kyseiselle vuodelle odotettavissa. Talousarvioon on otettava ne menot, jotka jo tehtyjen päätösten mukaan on seuraavan vuoden kuluessa suoritettava sekä ne, jotka niiden lisäksi katsotaan samana vuonna tarpeelliseksi.

Talousarviossa on tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmaosa.

113 §

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Seurakunnanvaltuuston on hyväksyttävä talousarvion hyväksymisen yhteydessä vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelmassa ensimmäinen vuosi. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

114 §

Tilinpäätös

Seurakunnanneuvoston on laadittava seurakunnanvaltuustolle tilinpäätös seurakunnan talouden hoidosta kunkin kalenterivuoden päätyttyä viimeistään maaliskuun 31 päivänä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä päättää seurakunnanvaltuusto.

115 §

Talouden valvonta

Seurakunnan on toimitettava talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma ennen vahvistamista hiippakunnan piispalle lausuntoa varten.

Seurakunnan on toimitettava tilinpäätös tiedoksi hiippakunnan piispalle ja kirkollishallitukselle.

116 §

Rahastot

Seurakunnalla voi olla rahastoja. Rahaston perustamisesta sekä varojen siirtämisestä rahastoon ja niiden käyttämisestä päättää seurakunnanvaltuusto tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

117 §

Metsien hoito

Seurakunnan metsiä tulee metsälain (1093/1996) tavoitteiden toteuttamiseksi hoitaa vahvistetun metsäsuunnitelman mukaan.

Metsäsuunnitelman vahvistaa seurakunnanvaltuusto. Suunnitelman tulee olla metsänhoidon ammattiasiantuntemusta edustavan yhteisön tai henkilön laatima. Jos metsäsuunnitelma on muun kuin metsäkeskuksen laatima, seurakunnanneuvoston tulee hankkia siitä metsäkeskuksen lausunto.

118 §

Tilintarkastajat

Seurakunnanvaltuusto valitsee seurakunnan tilintarkastajat, jotka valitaan valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajia ja varatilintarkastajia tulee olla molempia vähintään kaksi. Vähintään yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan tulee olla keskuskauppakamarin (KHT-tilintarkastaja), kauppakamarin (HTM-tilintarkastaja) tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastajalautakunnan (JHHT-tilintarkastaja) hyväksymä tilintarkastaja tai yhteisö. Vähintään yhden tilintarkastajan tulee olla kirkon jäsen.

Tilintarkastajaksi vaalikelpoisia eivät ole seurakunnanneuvoston jäsen, seurakunnan työntekijä tai heidän hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut läheisensä.

119 §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajien on jätettävä tilintarkastuskertomuksensa seurakunnanvaltuustolle viimeistään huhtikuun 30 päivänä.

Jos tilintarkastajat tekevät tilintarkastuskertomuksessaan muistutuksen tilivelvollista kohtaan, seurakunnanneuvoston on hankittava asiasta asianomaisen selvitys. Selvitys ja seurakunnanneuvoston oma lausunto asiasta on toimitettava seurakunnanvaltuustolle.

120 §

Tilintarkastuslaki

Seurakunnan tilintarkastuksesta on sen lisäksi, mitä kirkkojärjestyksessä säädetään, soveltuvin osin voimassa mitä tilintarkastuslaissa säädetään.

121 §

Kirjanpitolaki

Seurakunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi, mitä kirkkojärjestyksessä säädetään, soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaisissa säädetään.

122 §

Taloussääntö

Seurakunnalla tulee olla taloussääntö. Taloussäännön tulee sisältää tarkemmat määräykset seurakunnan kirjanpidosta, talousarviosta, rahoituslaskelmasta ja omaisuuden hoidosta.

Taloussäännön hyväksyy seurakunnanvaltuusto.

123 §

Kirkollishallituksen ohjeet

Kirkollishallitus voi antaa tarkempia ohjeita talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta, tuloveroprosentin vahvistamisesta, omaisuuden hoitamisesta, rahatoimen järjestämisestä, kirjanpidosta ja tilintarkastuksen toimittamisesta.

8 luku

Hautaustoimi

124 §

Hautausmaat

Seurakunnalla voi olla oma tai toisen seurakunnan kanssa yhteinen hautausmaa taikka oikeus käyttää muuta hautausmaata.

125 §

Hautaoikeus

Oikeus hautaan luovutetaan vain kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Seurakunnanneuvosto voi erityisestä syystä luovuttaa hautaoikeuden muulloinkin.

Hautaan voi kuulua yksi tai useampi hautapaikka ja samassa hautapaikassa voi olla useita hautasijoja.

Hautaoikeus voidaan luovuttaa enintään 50 vuodeksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan uudelleen käyttää.

Hautaoikeuden voimassaoloaikaa voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu häirtää hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle.

Hautaoikeus on voimassa kuitenkin enintään niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana.

126 §

Hautojen hoito

Seurakunnanvaltuusto voi päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta.

Jos hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, seurakunnanvaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella.

127 §

Hautamaksut

Seurakunnanvaltuusto päättää haudoista perittävästä maksusta.

128 §

Ohjesäännöt

Seurakunnan hautaustoimea varten voidaan vahvistaa ohjesääntö, hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma, jotka vahvistaa seurakunnanvaltuusto.

129 §

Luostarin hautaustoimi

Kirkkojärjestyksen hautaustoimea koskevat säännökset koskevat soveltuvin osin myös luostaria. Seurakunnanvaltuustosta ja seurakunnanneuvostosta säädetty koskee soveltuvin osin luostarin johtokuntaa.

9 luku

Henkilöstön kelpoisuusehdot

130 §

Piispa

Piispan tehtävän kelpoisuusehdoista määrätään kirkon kanoneissa ja muissa kirkollisissa säännöissä.

131 §

Lainoppinut kirkkoneuvos

Lainoppineella kirkkoneuvoksella tulee olla oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto.

132 §

Pappi ja diakoni

Kirkon tai seurakunnan työsuhteessa papin ja diakonin tehtävässä olevalla tulee olla papin ja diakonin vihkimyksen lisäksi

- 1) ortodoksisen teologian koulutusohjelmassa teologin suuntautumisvaihtoehdossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto; tai
- 2) muu teologian ylempi korkeakoulututkinto täydennettynä piispainkokouksen hyväksymillä ortodoksisen teologian opinnoilla; tai
- 3) Suomen ortodoksisessa pappisseminaarissa suoritettu pappiskandidaatin tutkinto.

133 §

Kanttori

Kirkon tai seurakunnan työsuhteessa kanttorin tehtävässä olevalla tulee olla

- 1) ortodoksisen teologian koulutusohjelmassa kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehdossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto; tai
- 2) muu soveltuva musiikin ylempi korkeakoulututkinto täydennettynä piispainkokouksen hyväksymillä ortodoksisen teologian opinnoilla; tai
- 3) Suomen ortodoksisessa pappisseminaarissa suoritettu kanttorin tutkinto tai Joensuun yliopistossa suoritettu ortodoksisen kanttorin tutkinto.

134 §

Ortodoksisen seminaarin opettaja

Ortodoksisen seminaarin teologisten aineiden opettajalla tulee olla papin vihkimyksen ja käytännön seurakuntatyön kokemuksen lisäksi

- 1) ortodoksisen teologian koulutusohjelmassa teologin suuntautumisvaihtoehdossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto; tai
- 2) muu teologian ylempi korkeakoulututkinto täydennettynä piispainkokouksen ja Joensuun yliopiston teologisen tiedekunnan hyväksymillä ortodoksisen teologian opinnoilla.

10 luku

Ortodoksinen seminaari

135 §

Tehtävä

Ortodoksisen seminaarin tehtävänä on perehdyttää seminaarin opiskelijoita kirkon hengelliseen ja yhteisölliseen elämään. Seminaarissa järjestetään jumalanpalveluksiin sekä papin, diakonin ja kanttorin käytännön työhön liittyviä harjoituksia.

Ortodoksisessa seminaarissa järjestetään opintoja, jotka sisältyvät Joensuun yliopiston teologisen tiedekunnan ortodoksisen teologian koulutusohjelman opetussuunnitelman mukaisiin soveltaviin opintoihin.

Ortodoksisessa seminaarissa voidaan lisäksi järjestää seminaarin omia opintoja. Seminaarin omien opintojen järjestämisestä, sisällöstä ja laajuudesta päättää piispainkokous.

Ortodoksinen seminaari toimii kirkollishallituksen alaisena. Piispainkokous valvoo, että seminaarin toiminta on kirkon perinteen mukaista.

136 §

Johtokunta

Seminaaria johtaa ja sen hallintoa hoitaa johtokunta. Johtokunta valvoo seminaarin toimintaa.

Johtokunnan jäseninä ovat yksi hiippakunnan piispoista, Joensuun yliopiston edustaja, opiskelijoiden edustaja ja kaksi muuta asiantuntijaa.

Johtokunnan jäsenet valitsee kirkollishallitus. Joensuun yliopiston edustaja valitaan ortodoksisen teologian koulutusohjelman opettajien esityksestä ja opiskelijoiden edustaja ortodoksisen seminaarin opiskelijoiden esityksestä. Jäsenet valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii hiippakunnan piispa. Johtokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Seminaarin toiminnasta vastaava opettaja on johtokunnan esittelijä ja sihteeri.

137 §

Opettajan tehtävät

Seminaarin teologisten aineiden opettaja vastaa seminaarin toiminnasta.

Seminaarin opettajan tulee antaa 135 §:n mukaista opetusta ja hengellistä ohjausta sekä suorittaa muut hänelle ohjesäännössä määrätyt tehtävät.

138 §

Opiskelijaksi hyväksyminen

Seminaarin opiskelijaksi hyväksymisestä päättää hakemuksesta seminaarin johtokunta. Seminaarin opiskelijaksi hakevan tulee liittää hakemukseensa hiippakunnan piispan lausunto.

Seminaarin opiskelijaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka suorittaa alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa ortodoksisen teologian koulutusohjelmassa Joensuun yliopistossa teologin, kirkkomusiikin tai aineenopettajan suuntautumisvaihtoehdossa.

Seminaarin opiskelijaksi voidaan hyväksyä myös henkilö, joka on suorittanut teologian alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon.

139 §

Ohjesääntö

Seminaarin ohjesäännön vahvistaa johtokunnan esityksestä kirkollishallitus. Esityksestä on kuultava Joensuun yliopistoa.

Ohjesäännössä on määrättävä

- 1) opettajien tehtävistä;
- 2) johtokunnan tehtävistä; sekä
- 3) oppilajasuntolan käyttämisestä.

11 luku

Erinäiset säännökset

140 §

Määräaikojen laskeminen

Kirkkojärjestyksessä säädettyjen määräaikojen laskemisessa sovelletaan säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) säännöksiä.

141 §

Kirkollishallituksen suoritteiden maksut

Kirkollishallituksen suoritteiden kiinteät maksut ovat seuraavat:

- 1) valituspäätos 50 euroa;
- 2) päätös prosessuaaliseen kanteluun 50 euroa;
- 3) lainvoimaisuustodistus 8 euroa;
- 4) muu pyynnöstä annettu todistus 8 euroa; ja
- 5) oikeaksi todistetut jäljennökset 5 euroa + 0.35 euroa/sivu.

142 §

Kirkolliset huomionsoitukset

Pyhän Karitsan ritarikunnan kunniamerkkien myöntämisestä määrätään Pyhän Karitsan ritarikunnan ohjesäännössä.

Piispa voi hiippakuntansa alueella myöntää kirkollisia huomionsoituksia papiston jäsenille, kantoreille sekä muille kirkon työntekijöille ja kirkolle palveluksia tehneille henkilöille.

143 §

Kelpoisuusehtojen soveltaminen

Ennen tämän kirkkojärjestyksen voimaantuloa vakinaisiin virkoihin nimitettyjen sekä vakinaisesti haettavaksi julistettujen virkojen hakijoiden kelpoisuusehtoihin sovelletaan kirkkojärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Kirkkojärjestys tulee voimaan 1.1.2007. Valamon luostarissa 12 päivänä joulukuuta 2006

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa

LEO

Kirkolliskokouksen sihteeri *Harri Tajakka*